

Protokol
Regionálne stretnutie obnovy dediny vo Weinviertel
Sieťový systém v obnove dediny

Miesta usporiadania:

Kleinweikersdorf, Dorfzentrum „Hier und Jetzt“, 7.11.2007
Asparn an der Zaya, Filmhof, 8.11.2007
Muckendorf, Haus der Generationen, 9.11.2007
Harmannsdorf, Hauptschule – Wintergarten, 13.11.2007
Leopoldsdorf, Gasthaus zur Zuckerfabrik, 14.11.2007

Usporiadateľ:
NÖ Dorf- & Stadterneuerung
Regionalbüro Weinviertel
2020 Hollabrunn, Amtsgasse 9

November 2007

ÚVOD

Dolnorakúska obnova dediny a mesta (NÖ Dorferneuerung) pozvala v novembri 2007 všetky zainteresované Spolky pre obnovu dediny a obce na regionálne stretnutie. Stretnutie slúžilo na jednej strane na výmenu názorov medzi vedúcimi pracovníkmi pre obnovu dediny a funkcionármi spolkov, na druhej strane boli predložené nové ponuky. Začiatkom roka 2008 začínala nadstavba **sietí** k trom zvlášť aktuálnym témam: **generácie, ochrana klímy a identita.**

Tento nový stavebný kameň obnovy obce má dodatočne obohatiť hnutie, uskutočňované už vyše 20 rokov s veľkým úspechom. „*V sieťových systémoch sa majú spojiť praktici a odborníci, aby podporovali zúčastnených občanov pri ich práci, vymieňali si skúsenosti, poukázali na pozitívne príklady projektov*“ uvádza k tomu predseda krajinskej vlády Dr. Erwin Pröll.

PRIEBEH

Regionálne stretnutia Obnovy dedín sa uskutočnili vo všetkých okresoch, ktoré sú v starostlivosti regionálnej kancelárie Weinviertel (Hollabrunn, Mistelbach, Korneuburg, Gänserndorf, Tulln, Wien-Umgebung) a každej z nich sa zúčastnilo od 20 do 40 účastníkov. Celkom sa na piatich stretnutiach zúčastnilo 150 funkcionárov/funkcionáriek spolku a zástupcov/zástupkýň obcí.

Na začiatok boli v prezentácii podrobne uvedené obsah a užitočnosť ako aj praktické príklady jednotlivých sietí. V nasledujúcej interaktívnej časti (workshope) mohli účastníci uviesť svoje vlastné doterajšie skúsenosti a podnety pre budúcnosť. Tieto sa potom predniesli v pléne a spoločne prediskutovali. Po „práci“ sa všetci posilnili pri regionálnom bufete a často diskutovali ešte značný čas ďalej.

SIETE VO VŠEOBECNOSTI

Tematické siete v obnove dedín sa k aktuálnym témam vyvinuli m.i. aj z diskusií o koncepcii rozvoja kraja (W.I.N. – proces). Majú predstavovať atraktívnu ponuku pre všetky dolnorakúske obce a mestá.

Úžitok pre zúčastnených:

- sprostredkovanie znalostí, výmena skúseností
- kontakty, funkcia križovatky
- zvyšovanie kvality života
- zvyšovanie tvorby regionálnych hodnôt
- bezplatné exkurzie
- bezplatné poradenstvo od expertov

November 2007

Ponuky poradenstva:

- podujatia s tematickými impulzmi
- zoznamy adres a homepage
- široká základňa vedomostí a dokumentácia
- priamy prístup k súboru príkladov najlepšej praxe
- využívanie poolu expertov

Podpora pri uskutočňovaní vlastných projektov:

- vývoj projektov a poradenstvo pri projektoch
- sprevádzanie procesom, poradenie/predloženie žiadosti o podporu
- práca s verejnosťou
- 10 hodín podpory pre obec

Účasť na sieťach:

Pri sieťach sa môžu zúčastniť všetky miesta, obce a mestá, nezávisle na tom, či sa nachádzajú v aktívnej fáze alebo nie alebo či sa doteraz zúčastnili niektorej z akcií DOERN, STERN alebo G21.

	DOERN obce/mestá/G2 obce, ktoré sú v súčasnosti v akcii	DOERN miesta mimo aktívnej fázy	STERN mestá, ktoré už nie sú v akcii	miesta/mestá/obce ktoré doteraz nikdy neboli v jednej z akcií
náklady/rok/ miesto resp. obec	žiadne náklady	Euro 300,-	Euro 500,-	Euro 900,-

Podpora a pomoc pre siete:

- DOERN-miesta **môžu** vo fáze intenzívnej podpory **podat' sieťové projekty**.
- Obce-G21 **môžu** vo fáze podpory **podat' sieťové projekty**.
- Pre inovatívne projekty existuje možnosť tieto **predložiť pri ideovej súťaži**.

Sieťové projekty sú tie projekty, na ktorých sa zúčastňujú najmenej dve (alebo viaceré) miesta.

Pre exkurzie a referentov/referentky (poradenstvo expertov) existuje možnosť až 100 %-nej podpory.

Trvanie siete: najmenej 2 roky.

SPOLOČENSTVO DEDÍN

Časovo obmedzená, na potreby orientovaná, podpora pre všetky spolky pre obnovu dedín v miestach, ktoré nie sú v aktívnej fáze, pre projekty v zmysle obnovy dediny – nezávisle od tém siete.

Úlohy: špecifické vývojové projekty a impulzy, sprevádzanie určitých krokov vývojového procesu, manažovanie konfliktov atď.

- 10 hodín/rok pre miesto
- náklady: Euro 300,-/rok

November 2007

Regionálne stretnutie obnovy dediny Weiviertel

Dolnorakúska obnova
dediny & mesta

GENEROVANIE SIETÍ – po celej krajine

Témy

- zostarnúť v obci
- mládež zostáva v obci
- projekty a akcie presahujúce generácie
- špeciálne cieľové skupiny (rodiny, samovychovávateľa, osamelí)
- vzdelávanie

V kooperácii s: NÖ Hilfswerk, Volkshilfe, Caritas, Rotes Kreuz, Gesunde Gemeinde NÖ, Jugendreferat, Landesakademie, Katholisches Bildungswerk, Bildungs- und Heimatwerk, Sozialakademie, Seniorenbund und Pensionistenverein, a iné.

Príklady projektov:

<i>Generácie</i>	<i>Generácie</i>
Opatrovateľské bývanie St. Martin	„zaumsinga“ v Traisene
16 družstevných bytov pomocné dielo, opatrovateľská pomoc, systém tiesňového volania	7.7.2006 1. stretnutie so 70 speváčkami
od jari 2007: návštevná a sprievodná služba: Verein Lainsitztal AKTIV	mesačné stretnutia tradičné piesne
animačný a spoločenský program: jednotlivo a v skupinách podujatia	„mladí a starí“ sa stretnú
<i>Generácie</i>	<i>Generácie</i>
Mládežnícky kontajner Grossmugl	Rozprávačská kaviareň a divadlo spomienok
- 2000 fáza založenia - stretnutie mládeže z 5 stavebných kontajnerov - priebežné rozširovanie: biliard, plážový volejbal - od 7 rokov živé stretnutia mládeže cca 50 mládežníkov od 16 do 25 r. - založenie mládežníckeho požiarneho zboru	Ľudia vo veku medzi 9 a 99 rozprávajú osobné zážitky a divadelná skupina okamžite zahrá tieto príbehy
	lepšie porozumenie medzi mladými starými
Kontaktná osoba vo Weiviertel:	DI Andreas Zbiral, 0676/88 591 211 Krajská koordinátorka: Christine Hofbauer

November 2007

GENERÁCIE SIETÍ**Čo už je teraz?****Aké sú predstavy?**

Zostarnúť na dedine	
<p>Susedská pomoc (ešte sa často vyskytuje)</p> <p>Činnosť rôznych <u>organizácií</u> (Hilfwerk, Volkshilfe, Caritas, spolky a i.)</p> <p>Zahraničné ošetrovatelky</p> <p><u>Rôzne služby</u>: strava na bicykli, venovať čas, návštevna služba, opatrovateľská služba,</p> <p><u>Ponuky pre voľný čas</u>: poobedia pre seniorov, kaviareň pre seniorov, večery hier pre seniorov, cvičenie a tanec pre seniorov, výlety, pohybové ponuky (napr. Nordic Walking), „dedinské príhody“, kluby seniorov, stretnutia seniorov (aj malé, súkromné), domovy seniorov (spojené s detskými priateľmi, bezbarierové obytné domy pre seniorov)</p> <p><u>Spolky a zväzy</u>: Seniorenbund, spolky penzistov (organizované politickými stranami)</p>	<p>Susedská pomoc aj za odmenu, organizovaná</p> <p>Opatrované alebo opatrovateľské bývanie</p> <p>Podpora pri opatrovaní</p> <p>Zariadenia pre starostlivosť o starých v menších jednotkách</p> <p>Denné domovy (mobilné služby, m.i. s farou, obcou, obnovou dediny)</p> <p>Zriadenie spoločných bytov vo veľkých starých domoch → s opaterou</p> <p>Návštevna služba (aj presahujúca obec)</p> <p>Fitness pre starších</p> <p>Povolanie profesionálnej „majsterky dediny“</p> <p><u>Blízke zásobovanie</u>: v obci, organizované nákupné cesty (lekár, kultúra) pocestní obchodníci</p> <p>Cestovný plán</p>
Mládež zostáva v obci	
<p><u>Stretávacie miesta</u>: Stretávanie mládeže, kluby mládeže</p> <p><u>Organizácie</u>: klasické mládežnícke skupiny ako skauti alebo priatelia detí, rôzne spolky, divadlá pre mládež atď.</p> <p>Osobitné ponuky Spolkov pre obnovu dediny mládeži</p> <p><u>Šport</u>: miesto pre korčuľovanie, futbal</p> <p><u>Mobilita</u>: autobus</p> <p><u>Bývanie</u>: stavebné pozemky</p>	<p>Iniciovať stretnutia mládeže</p> <p>Mládež aktívne zapojiť</p> <p>Sprevádzanie mládeže, les piatich zmyslov, športové aktivity</p> <p>Úlohy pre mládež vyvíjať spoločne s mládežou</p> <p><u>Ponuky na bývanie</u> pre mladých ľudí: štartovacie byty, bývanie v starých budovách (jadro obce), vhodné stavebné pozemky, menšie domy, prenajať časti objektov</p> <p><u>Práca</u>: učňovské dielne</p>
Presahujú generácie	
<p><u>Tradiície</u>: napr. stavanie májov</p> <p><u>Spolky</u>: športové kluby, požiarnici, divadelné skupiny, spolky sporenia</p> <p>Centrum obce pre starých i mladých</p> <p><u>Aktivity</u>: podujatia prekračujúce generácie a obec, včasné nakupovanie, burza pre staré mamy</p>	<p>Spoločné slávnosti a oslavy alebo poobedia/večery pre mladých a starých</p> <p>Odozdvávanie poznatkov, vojnová generácia rozpráva</p> <p>Miesta stretávania (dedinské kluby) pre starých a mladých, staré objekty → komunikačné centrá</p> <p>Podujatia prekračujúce miesto alebo obec (malý región) alebo hranice</p> <p>Nákupné služby</p> <p>Nové „zmiešané“ sídlenie, atrí a mladí bývajú vedľa seba, viacgeneračný dom</p>
Osobitné cieľové skupiny (rodiny, samostatne vychovávajúci, jednotlivci,...)	
<p>Babyparty, stretnutie trpaslíkov, detí, cvičenie detí, poobedňajšie opatrovanie detí, burzy starých mám, stretnutia žien, skupiny žien, cvičenie žien, tanečné kurzy, kultúrne spolky, organizácia rodín</p> <p><u>Priťahovalci</u>: uvítacia mapa</p>	<p>Možnosti starostlivosti o deti</p> <p>Odstrániť predsudky voči osamelým vychovávateľom detí</p> <p><u>Integrácia</u>: prísťahovalcov, napr. prostredníctvom kuchárskych kurzov, budúcich perspektív</p>
Vzdelávanie	
<p>Knižnice, BHW, prednášky, čítanie, koncerty</p> <p><u>Kurzy</u>: spracovanie dát a internet</p> <p>Dni zdravia, maľovanie akvarelov</p>	<p>viac ponúk na vzdelávanie, sprostredkovanie znalostí</p> <p><u>Kurzy</u>: „nové médiá“, výživa, pohyb, jazykové kurzy, napr. slovenčina</p> <p>Prinášať do obce nové zaujímavé veci.</p>

SIEŤ OCHRANY KLÍMY – celokrajinská

Témy

- o energia (budovať & bývať) verejná infraštruktúra, mobilita, cyklistická krajina Dolné Rakúsko
- o pôdohospodárstvo, ochrana pôdy
- o konzum (výživa), voľný čas
- o usporiadanie miestneho bývania (sídlišká s krátkymi cestami, bez auta)

V spolupráci s: Krajinskou správou pre energetické hospodárstvo, Energetickým poradenstvom Dolného Rakúska, Oddelením plánovania celkovej dopravy, Poradenstvom pre životné prostredie, Dolnorakúskou agentúrou energie, Dolnorakúskeho zväzu pre klímu, ARGE obnoviteľná energia, „Waldviertler Energiestammtisch“, „Solarteure“ (cech inštalatérov), Dolnorakúskym fondom krajiny, a.i.

Príklady projektov:

Ochrana klímy

Michelhausen v Tullnerfelde

- 2002 Obec klimatického paktu
- 2003 Energetická koncepcia
- 2004 Renovovanie VS a kúrenie rastlinným olejom
- 2005 Dni šetrenia energiou
- 2007 Sadenie energetických rastlín
Rozvoj trvalého sídlenia
„energetický Jano z budy“
EU-projekt SEMS

Ochrana klímy

Energetický vzor Japons:

- Energetický príklad pre obce
- Energetický veľtrh
- Obec podporuje lampy šetriace energiu
- Energetická tematická cesta
- 7 veterných elektrární
- zariadenia na bioplyn
- Plánuje sa tankovacie miesto na bioplyn

Ochrana klímy

Lichtenegg – energetická autarkia

- veterná energetika
- roľnícky trh
- stretnutie Lichtenegg
- zariadenie na bioplyn
- solárne zariadenia
- Ídea: elektrické bicykle
s fotovoltaickým tankovaním

Ochrana klímy

Kirchberg an der Pielach:

- „Ako podporovať domácu energiu!“
- 3 diaľkové teplárne
- Obec podporuje:
vykurovacie zariadenia šetriace
životné prostredie
- 50 % ohlásených nákladov E-Racer
- Služobný bicykel
E-Racer

Kontaktná osoba vo Weinviertel: DI Andreas Zbiral, 0676/88 591 211
Krajinský koordinátor: Ing. Walter Ströbl

SIEŤ OCHRANY KLÍMY**Čo je už teraz?****Aké sú predstavy?**

Obce – budovy, podpory, usporiadanie priestoru, budovanie sebavedomia	
<p><u>Šetrenie energiou:</u> úsporné osvetlenie ciest, akcie lúčových žiaroviek, akcie s kamerami zobrazujúcimi teplo</p> <p><u>Podpora obcí pre obnoviteľné energie:</u> (solárne zariadenia (kolektory teplej vody), kúrenie biopalivom (palety, rúbané drevo, kusové drevo...), tepelné pumpy, fotovoltaik, výmena vykurovacích kotlov; väčšinou v spojení s podmienkami podpory kraja</p> <p><u>Prúd:</u> fotovoltaické zariadenia, zariadenie na veternú energiu, osvetlenie kostolov s fotovoltaikom, bioplyn (teplo a prúd)</p> <p><u>Teplo:</u> blízke vykurovacie zariadenia, vykurovanie slamou od 1994 (dnes cca 250 domácností)</p> <p>Obecné budovy vykurované rôznymi druhmi nosičov obnoviteľnej energie (rastlinný olej, palety, rúbaným drevom, slamou, solárnymi zariadeniami atď.)</p> <p><u>Mobilita:</u> dvojkoľosové vozidlá, dopravné modely na rastlinný olej – biodiesel; zberné taxíky na zavolenie</p> <p><u>Priestorové plánovanie:</u> Vývoj osídľovania podľa energetických kritérií</p> <p><u>Vytváranie uvedomelosti:</u> Deň energie, väzby na klímu a na pôdu, pochopiť ochranu klímy ako šancu, vysvetlenie pre súkromné domácnosti</p>	<p><u>Šetrenie energiou:</u> akcie polotmy, izolovanie konope, požičiavanie meracích prístrojov prúdu s poradenstvom</p> <p><u>Podpory:</u> oznamovať zo strany obcí, kraja alebo spolkového štátu, jednoduché vybavovanie podpory</p> <p><u>Energetický program:</u> kvalifikované energetické účtovníctvo</p> <p><u>Prúd:</u> fotovoltaické zariadenia so spoluúčasťou, využívať protihlukové steny pre PV zariadenia</p> <p><u>Teplo:</u> obecné budovy vybaviť obnoviteľnou energiou: napr. drevom, solárnou energiou, zemným teplom, tiež konopím, odpadom z lesov</p> <p><u>Mobilita:</u> <u>Siete cyklistických ciest</u> medzi mestami a dedinami vo všedné dni presadzovať, dobré označenia, cyklistické akcie vo všedný deň (napr. Hanfthaler RAD-LAA), zodpovedajúci systém starostlivosti, obmedzovať dopravu</p> <p><u>Verejnú dopravu</u> optimalizovať (ale kto to zaplatí?), sieťová mobilita, aktivovať krajiniskú trať do Ernstbrunnu (LEADER) – alternatívna mobilita vo voľnom čase</p> <p><u>Priestorové plánovanie:</u> Priestorové plánovanie orientované na ochranu klímy.</p> <p><u>Vytváranie uvedomelosti:</u> obec ako vzor, organizácia energetického poradenstva, poradenstvo pri podporách, Energetické dni, energetické súťaže, stavebné poradenstvo PRED začatím plánovania.</p> <p>Dielne vedomostí, ekologické aktivity voľného času, presahujúce obec.</p> <p>Využívanie datahighway</p>
Súkromné domácnosti – bývanie, voľný čas, výživa	
<p><u>Šetrenie energiou:</u> dom s nulovou energiou Maria Ponsee (miesto exkurzií)</p> <p><u>Prúd:</u> jednotlivé domácnosti so zariadením PV</p> <p><u>Mobilita:</u> Anketa o autobusovom spojení</p> <p>Existujú viaceré súkromné iniciatívy</p> <p>Otázka: Ide o peniaze alebo o životné prostredie? → ide o oboje (motivácia)</p>	<p><u>Prúd:</u> prúd pri vytváraní tepla, zvýšenie energetickej účinnosti</p> <p><u>Teplo:</u> podpora jadrovej energie (otázka pripustenia kachlí ?)</p> <p><u>Mobilita:</u> bicyklovanie na krátkych tratiach, cyklistické spoločenstvá, alternatívna mobilita podporovať <u>blízke zásobovanie</u> regionálne, sezónne ovocie, regionálne zdroje, oddeľovanie odpadu</p> <p><u>Tvorba uvedomelosti:</u> uvedomelosť správnej výživy, uvedomovanie si CO</p>

Podniky – poľnohospodárstvo, živnosti	
<u>Prúd:</u> projektové štádium veternej energie <u>Teplô:</u> z rastlinných olejov <u>Mobilita:</u> rastlinný olej pre vlastnú potrebu nákladných aut (traktorov, osobných aut) Spôsob dopravy šetriaci pohonné látky, bicykel, solar-mobil	<u>Prúd:</u> prúd z blízkych tepelných zdrojov, zvýšenie energetickej účinnosti, veterná energia (diskusia), zariadenia na bioplyn: problém cien surovín <u>Teplô:</u> jadrová energia, viacej využívať les/drevo, rastlinné palety, rastlinný olej <u>Mobilita:</u> rastlinný olej Uprednostňovať <u>regionálny ekonomický kolobeh</u> , predaj z dvora, podpora obnovy starého vykurovania = podpora (regionálnych) živností, regionálne stavebné spoločenstvá Poľnohospodári sa stávajú hospodármi s energiou. energeticky autarkné poľnohospodárstvo

IDENTITA SIETE – vo Weinviertel

Témy:

- o posilnenie miestnej identity
previazanosť s dedinou / obcou / krajinou / životným priestorom
- o lepšie využitie doteraz vytvoreného
dedinské domy / kultúrne zariadenia / infraštruktúra pre voľný čas a turistiku
- o vyvíjanie nových inovačných myšlienok
- o vytváranie hodnôt z ideí a z projektov

V kooperácii s: BHW Dolného Rakúska, kultúrnej siete Weinviertel, Volkskultur NÖ, Weinviertel Tourismus, Weinstrassen, s malými regiónmi, s vedúcimi regiónmi a s ďalšími.

Príklady projektov:

<i>Identita</i>	<i>Identita</i>
Kunsthof Hetzmannsdorf	Herrnbaumgarten
Vyznanie lásky krajine Weinviertel	„Bláznivá dedina“
Medzinárodné sochárske sympóziu 2003 – 2005 (CZ, Čína, D, A)	- Spolok na zhodnotenie prebytočných myšlienok
4,2 m vysoké granity zdôrazňujú zvlnenú krajinu	- Nezmysel ako téma pre akcie a projekty veselé/“šikmé“ akcie
pochybné „vývesné tabule“	- nezmysly
plánuje sa ďalšie oživenie umeleckými akciami – IIG Kunsthof	- tvorenie hodnôt pre turistiku, priamy predaj a hospodárenie
	- konzekventný ďalší rozvoj tém

Identita

Puch

**„Krajina okrúhlych hrobov“
DE . vzorový obraz 2000**

**„Okrúhle hroby vyzdvihnúť ako
prehistorickú zvláštnosť a tým aj
identitu a imidž obce Puch posilniť
za hranicami obce“**

- brána k neolitike
- archaická turistická pozoruhodnosť
- oslava slnovratu
- plánuje sa „miesto zmyslov“

Identita

Mestá s mestskými hradbami

**9 Dolnorakúskych miest s mestskými
hradbami**

- spoločný spôsob vystupovania navonok
(logo, obaly, homepage, zástavy atď.)
- jednotne označené okružné cesty
- spoločná turistická ponuka
- ďalšie vzdelávanie (sprievodcov mestom,
spolupracovníkov)
- atď.

→ k pozitívnemu pôsobeniu na identitu a imidž

Kontaktné osoby vo Weinviertel: DI Margit Fiby, 0676/88 591 206

November 2007

IDENTITA SIETE**Čo je už teraz?****Aké sú predstavy?**

V mieste (okresné sídlo a okolie)	
<p><u>Spolužitie, vytváranie sebedomia:</u> Problém: poľnohospodárstvo ustupuje – strata identity. Podpora spoločenstva, aktívne spolky, napr. hudobná kapela, angažované osoby motivujú iných, hostinec, mladé víno, dedinské lokály, stretnutia mládeže, uvítacie akcie / dedinské noviny na zapojenie nových obyvateľov obce, výstavy a súťaže fotografií, mesačná večerná omša s agape (Wipfing), vlastný miestny kroj, ranná štvrtka vína (Muckendorf), spoločné rozhovory/ Jour-Fixe (Karnabrunn). trh</p> <p><u>Dejiny:</u> Spracovanie dejín obce, múzeá – napr. zámocké múzeum Orth/D., kroniky/knihy o obci, elektronické múzeum (internet)</p> <p><u>Tradícia kultúra, slávnosti:</u> kultúra v dedine, mnohé zavedené podujatia, hody, dedinské slávnosti, zvykové podujatia pre domácich, napr. Emauzský sprievod, podujatia pre mladých a starých (napr. v Meierhof Orth/D.)</p> <p><u>Obraz obce, stavby:</u> Historické jadro obce, vytvorenie centra, zámok, vytvorenie komunikačných miest, súťaž o kvetinovú výzdobu „Kvitnúce Dolné Rakúsko“ – spolupráca na kvetinovej výzdobe (zvyšovanie kvality života), reštaurovanie, malé pomníky</p> <p><u>Volný čas, rekreácia, turistika:</u> turistické cesty so zážitkami, napr. Hagenberg (s vyhladkovou vežou, pohľad do diaľky z Hagenbergu) všetky druhy ovocia v mieste, zmienka o stránke, homepage (Hagenberg), Au - krajina</p>	<p><u>Spolužitie, vytváranie sebedomia:</u> zvýšiť hodnotu miest KG v obciach, pouličné slávnosti, integrácia mládeže, odôvodnené ihriská.</p> <p><u>Dejiny:</u> miestne kroniky, nostalgické projekty, napr. ukazovanie starých fotografií, staré príhody, otvoriť archívy, predhistorické hroby (Wipfing), digitálne dejiny obce a vlastivedné múzeum.</p> <p><u>Tradície, kultúra, slávnosti:</u> fašiangový kabaret (udalosti v obci), podujatia, napr. slávnosti hier.</p> <p><u>Volný čas, rekreácia, turistika:</u> cesta zážitkov – ARGE, ochutnávky pri spracovaní konope, tematické dediny – napr. „rybárska dedina“ (Muckendorf)</p>
V obci (veľká obec a okolitá krajina)	
<p><u>Spolužitie, vytváranie sebedomia:</u> Pociť spokojnosti vzhľadom na identitu, družiny mládeže a ponuky pre deti, aktívna mládež, Dom generácií (Muckendorf), Spolok bez hraníc - zastúpených 60 národov, akcie pre novo prisťahovaných, napr. brožúra „Zuagrast“ (Muckendorf-Wipfing).</p> <p><u>Tradícia kultúra, slávnosti:</u> Nostalgický roľnícky jarmok (Wullersdorf), slávnosti v uliciach s pivnicami . napr. „Hiatagang“ a Umenie & víno (Haugsdorf), ľudová hudba s hudobníkmi z obce, adventné trhy.</p> <p><u>Obraz obce, stavby:</u> zámok (napr. Atzenbrugg), pútnický kostol (Karnabrunn), ulica pivníc – revitalizácia a podujatia, zámok a park – revitalizácia rybníkov a vodných kanálov (Obersiebenbrunn)</p> <p><u>Volný čas, rekreácia, turistika:</u> zdravá krajina (kraj okolo Laa), mierna turistika – tematické cesty (napr. Hanflehrpfad), vychádzkové cesty v obci</p> <p><u>Mobilita:</u> železnica, zastávka</p> <p><u>Blízke zásobovanie:</u> roľnícke trhy, predaj z dvorov, hospodársky katalóg (Harmannsdorf)</p>	<p><u>Spolužitie, vytváranie sebedomia:</u> Zapojenie obyvateľstva do všetkých obecných projektov. Otvorenosť pre zapojených a hostí, informácie & komunikácia, zapojiť deti, zapojenie práce mládeže do projektov, zvýšiť počet možností stretnutia medzi generáciami</p> <p><u>Tradície, kultúra, slávnosti:</u> Nový profil pre podujatia</p> <p><u>Obraz obce, stavby:</u> Účasť na európskej súťaži kvetinových ozdôb (Hanfthal), zámok Obersiebenbrunn – prepojenie so zámkami Marchfeld</p> <p><u>Volný čas, rekreácia, turistika:</u> bicyklové cesty cez všetky sídla okresov, sieť ciest pre bicykle rozšíriť a prepojiť.</p> <p><u>Mobilita:</u> výhodná dopravná poloha medzi Viedňou a St.Pöltenom (Tullnerfeld), usídlenie logistických podnikov, upokojenie dopravy – vyššia kvalita bývania.</p>

V regióne (malý región, vedúci región, vinárska oblasť,...)	
<p><u>Spolužitie, vytváranie sebedomia</u> Príslahovalci majú často vyššie sebedomie. Pendleri a na úspech orientované obyvateľstvo</p> <p><u>Tradícia, kultúra, slávnosti:</u> Regionálne slávnosti: v jadre obce, napr. „BLUZAFEST“, advent s témou konope (Hanftal- údolie s konope), „Grea“ a iné tradičné slávnosti, „Schubertiády“ (Atzenbrugg), kamenné javisko Staatz, Viedeň – kultúrna pivnica – vinotéka</p> <p><u>Obraz obce, stavby:</u> dediny povedľa hradskej vo Weinviertel</p> <p><u>Volný čas, rekreácia, turistika:</u> Blízka oblasť rekreácie pre Viedeň, cyklistické cesty, poľovačky na malú zver, terma Laa/termálna voda, pozoruhodnosti – napr. hrad Kreuzenstein, Rohrwald..., sprievodca ulicami pivníc, projekt kvetinových pásov (Tullnerfeld)</p> <p><u>Blízke zásobovanie:</u> biopotraviny, poľnohospod. produkty, napr. cibuľa (Laa), konope,...</p>	<p><u>Spolužitie, vytváranie sebedomia:</u> posilniť identitu Weinviertel / identitu regiónu</p> <p><u>Tradície, kultúra, slávnosti:</u> Existujúce ďalej rozvíjať a spájať s novým, pestovať regionálnu reč – vyzdvihovať výrazy špecifické pre jednotlivé miesta</p> <p><u>Obraz obce, stavby:</u> oživenie jadra obcí, staré stavby ako prázdninové byty (Leader-Projekt)</p> <p><u>Volný čas, rekreácia, turistika:</u> Zachovať a rozšíriť ponuky pre voľný čas, ďalšie tematické cesty (napr. navrhnuť hosťom termálne kúpele), téma záhrad („dieGarten“ Tulln 2008), čerešne (región Wagram)</p> <p><u>Regionálna tvorba hodnôt:</u> konope ako izolačná látka, produkcia energetických rastlín, regionálne produkty (kapusta, chili, cvikla, zemiaky,...) – speňaženie, slávnosti</p> <p><u>Mobilita:</u> rozšíriť verejné dopravné prostriedky</p>

ZÁVER – POZVANIE

Príležitosti pri účasti na sieťach a na naďalej bezplatných ponukách pre všetky miesta a obce obnovy dediny:

Príležitosti

Základné informácie

Úžitok z know how prostredníctvom -

Pre všetky miesta a obce obnovy dedín

výmena skúseností
pre rovnako zmyšľajúcich

prístup k odborným expertom
prostredníctvom workshopov,
prednášok a poradenstva

Sprevádzanie projektom
prostredníctvom obnovy miest a dedín
Dolného Rakúska
alebo Gemeinde 21

BEZPLATNE
magazín „Leben in Stadt und Land“
Newsletter 6 x ročne cez e-mail
www.dorf-stadterneuerung.at
stále aktuálne, databanka projektov
mnoho informácií
informácie o iných projektoch
a osobitných projektoch
napr. dobrovoľný servis,
Bodenbündniss, akčný deň
Radland –NÖ, Radlrekordtag

Tešíme sa, že sme Vás mohli pozdraviť ako účastníka jednej alebo viacerých sietí Obnovy dediny, aby sme mohli spolu s Vami aj naďalej spríadať myšlienky pre budúcnosť a presadzovať inovatívne projekty.

Váš tím pre Obnovu dediny a mesta Weinviertel